

**СРБИЈА ПОД УСЛОВЉЕНОМ
ДЕМОКРАТИЈОМ**
SERBIA UNDER CONDITIONAL DEMOCRACY

*„Државе се бране не само оружјем, већ и истином.“
„Nations are defended not only by arms, but by truth.“*

Malmö, November 2025
Srpski Most - Institute for Dialogue and Innovation

САДРЖАЈ

I. Увод и сврха извештаја

Опис методологије, циљева и докумената који су били предмет анализе.

II. Европски институционални контекст

Преглед улоге Европског парламента, Европске комисије и EEAS у обликовању политике према Србији.

III. Национални пример – Краљевина Шведска

Анализа докумената UD2025 серије, укључујући политичке изјаве, финансијске мере и медијске интерпретације.

IV. Утицај невладиних организација и медијских структура

CRTA, међународне мреже и начин на који се домаћи политички наративи подударају са спољним агендама.

V. Последице по суверенитет и правни положај Републике Србије

Међународноправна анализа кршења принципа суверене једнакости и ограничења политичке неутралности Србије.

VI. Закључак и препоруке Српског Моста

Синтеза налаза, институционалне, дипломатске и комуникацијске препоруке за очување државног интегритета.

VII. Завршна страна

Потпис, напомена о методологији и стандардима Института Српски Мост.

TABLE OF CONTENTS

I. Introduction and Purpose of the Report

Overview of the methodology, objectives, and primary documents analyzed.

II. European Institutional Context

Role of the European Parliament, European Commission, and EEAS in shaping policies toward Serbia.

III. National Case – The Kingdom of Sweden

Analysis of the UD2025 series documents, policy statements, financial measures, and media interpretations.

IV. Influence of NGOs and Media Structures

CRTA and international networks — how domestic narratives align with external agendas.

V. Consequences for the Sovereignty and Legal Status of the Republic of Serbia

International legal analysis of the violation of sovereign equality and limits imposed on Serbia's neutrality.

VI. Conclusions and Recommendations of Srpski Most

Synthesis of findings, institutional, diplomatic, and communication recommendations for state integrity.

VII. Closing Page

Signature, methodological note, and standards of the Institute Srpski Most.

СРБИЈА ПОД УСЛОВЉЕНОМ ДЕМОКРАТИЈОМ

Правно-документована анализа дипломатских притисака, 2025.

УВОД

„Српски Мост – Институт за дијалог и иновације“ је, у складу са својим мандатом, спровео свеобухватну анализу дипломатских и политичких активности које су током 2024. и 2025. године извршиле директан утицај на суверенитет и међународни положај Републике Србије.

Извештај је заснован на проверљивим документима добијеним од **Министарства спољних послова Краљевине Шведске**, званичним актима **Европског парламента**, јавним извештајима **СРТА**, као и пратећим медијским интерпретацијама у оквиру ЕУ комуникационог простора.

Циљ анализе није политичка полемика, већ утврђивање документованог обрасца у коме државни органи земаља чланица ЕУ, заједно са невладиним актерима и појединим опозиционим структурама у Србији, делују координисано у правцу притиска на Србију да промени своју **спољнополитичку неутралност, прихвати фактичко признање тзв. Косова, уведе санкције Руској Федерацији и прихвати западни модел „условљене демократије“** као мерило своје унутрашње стабилности.

Овај документ је први систематски покушај да се, на основу званичних извора, прикаже како се исти језик и исти изрази — *“fel riktning”*, *“rule of law backsliding”*, *“lack of reform will”* — понављају у документима Европског парламента, шведског УД, СРТА извештаја и медијских интерпретација.

Таква уједначеност није случајност, већ показатељ **структурисане дипломатске стратегије** која комбинује политичку реторику, финансијску условљеност и медијску симболику како би се Србија поставила у позицију сталног „испитаника“ европских вредности.

Srpski Most – Institute for Dialogue and Innovation

SERBIA UNDER CONDITIONAL DEMOCRACY

A Legal and Documentary Analysis of Diplomatic Pressure, 2025.

INTRODUCTION

In accordance with its mandate, *Srpski Most – Institute for Dialogue and Innovation* has conducted a comprehensive analysis of diplomatic and political activities that, during 2024 and 2025, exerted direct influence on the sovereignty and international position of the Republic of Serbia.

This report is based on verifiable official documents obtained from the **Ministry for Foreign Affairs of the Kingdom of Sweden**, the **European Parliament**, public reports by **CRTA**, and related media interpretations within the EU communication framework.

The purpose of this analysis is not to engage in political polemics but to establish a documented pattern in which EU member state institutions, together with certain NGO actors and opposition structures within Serbia, act in coordination to pressure Serbia into abandoning its **foreign policy neutrality**, **accepting the de facto recognition of Kosovo**, **aligning with EU sanctions against the Russian Federation**, and adopting a “**conditional democracy**” model as the benchmark for its internal legitimacy.

This report represents the first systematic attempt to demonstrate, through official documents, how identical terminology — “*fel riktning*”, “*rule of law backsliding*”, “*lack of reform will*” — appears across European Parliament resolutions, Swedish MFA statements, CRTA reports, and Western media narratives.

Such linguistic uniformity is not coincidental but rather indicative of a **structured diplomatic strategy** that merges political rhetoric, financial conditionality, and media amplification to place Serbia in a perpetual state of moral examination within the European context.

Поглавље I – Дипломатски контекст и координација актера

Од почетка 2024. године уочава се јасно структурирана дипломатска и комуникациона линија усмерена ка Републици Србији. Њени главни носиоци су:

1. **Европска комисија (DG NEAR и EEAS),**
2. **поједине државе чланице Европске уније** – посебно Шведска,
3. **мреже невладиних организација финансираних из европских фондова**, као што су CRTA, BIRN
4. **опозиционе структуре унутар Србије**, које своје политичке ставове све чешће представљају као „европски консензус“.

Ова четири нивоа делују синхронизовано, кроз механизам који се у интерним документима ЕУ назива *“strategic communication alignment”*. Циљ тог механизма није класичан притисак, већ **усаглашавање наратива**, односно уједначавање начина на који се Србија представља у јавности ЕУ.

Према подацима до којих је Српски Мост дошао увидом у званична документа шведског УД (серија UD2025), **идентичан језик** – „реформска воља недостаје“, „владавина права није осигурана“, „демократија уназад“ – појављује се у свим документима:

- у шведском *press release* од 3. новембра 2025,
- у говору министарке Стенергаард у Риксдагу,
- у Резолуцији Европског парламента 0459,
- и у CRTA извештају из септембра 2025.

Овај степен синхронизације показује да се Србија више не третира као партнер у дијалогу, већ као **предмет заједничке дипломатске операционализације**. Другим речима – спољни актери не реагују на унутрашње процесе у Србији, већ унапред обликују њихову интерпретацију.

Управо зато, правна тежина ових изјава није у њиховом садржају, већ у њиховој међусобној повезаности. Када изјава једног министарства у чланици ЕУ постане „извор“ у медијима, медији постану „извор“ у невладином извештају, а тај извештај касније цитира Европски парламент – добија се затворени круг политичке легитимације без правне основе.

Chapter I – Diplomatic Context and Actor Coordination

Since early 2024, a clearly structured diplomatic and communication line targeting the Republic of Serbia has become visible. Its main actors are:

1. **The European Commission (DG NEAR and EEAS),**
2. **Certain EU member states, particularly Sweden,**
3. **EU-funded NGO networks** such as CRTA, BIRN
4. **Domestic opposition structures within Serbia,** which increasingly present their political positions as “the European consensus.”

These four layers operate in coordination through a mechanism internally referred to within EU institutions as “*strategic communication alignment*.” The aim of this mechanism is not overt pressure but rather **narrative harmonization** — the alignment of how Serbia is described and perceived in EU public discourse.

According to official Swedish MFA documents (UD2025 series) obtained through public access requests by *Srpski Most*, **identical language** — “lack of reform will,” “rule of law not upheld,” “democratic backsliding” — appears consistently across:

- The Swedish MFA press release (3 November 2025),
- The statement of Foreign Minister Stenergard in the Riksdag,
- The European Parliament Resolution 0459 (22 October 2025), and
- The CRTA report “*Serbia’s Democratic Crisis with European Consequences*” (September 2025).

This degree of linguistic synchronization indicates that Serbia is no longer treated as a partner in dialogue but rather as **an object of coordinated diplomatic operationalization**. In other words, external actors no longer respond to Serbia’s internal developments — they **pre-shape the interpretation** of those developments in advance.

The legal weight of these statements therefore does not lie in their factual content but in their **interconnected citation chain**. When a national ministry’s statement becomes a media source, the media become a source for an NGO report, and that report is later cited in the European Parliament — the result is a **closed loop of political legitimization without legal substance**.

Поглавље II – Наратив „условљене демократије“ и правни аспект условљавања

Концепт који се у званичним документима Европске уније и појединих држава чланица појављује под изразом „*democratic conditionality*“ (демократско условљавање), у пракси све чешће функционише као **политички инструмент усмеравања државне политике Србије**, а не као механизам подршке реформама.

У теорији, „условљена демократија“ значи да кандидатске земље добијају подршку пропорционалну степену усаглашености са европским стандардима. У пракси, међутим, то се своди на **једносмерну процену** у којој ЕУ институције саме дефинишу шта представља напредак, а шта „застајање“.

Из докумената Министарства спољних послова Шведске (UD2025 серија) јасно је да се појам „*fel riktning*“ („погрешан правац“) користи као политичка квалификација, без позивања на конкретне правне акте, пресуде или извештаје Савета Европе. Исти израз јавља се и у Резолуцији Европског парламента 0459, као и у CRTA извештају из септембра 2025. године — што указује да **правна процена није изведена из међународних механизма надзора**, већ из усклађеног наратива.

Тако се ствара привид да су политичке квалификације једнаке правним чињеницама. Србија се у тим документима описује као држава која „не испуњава демократске стандарде“, али се при томе не наводи ниједан члан закона, уставна одредба, нити конкретан случај кршења који би потврдио ту тврдњу.

Оваква пракса није у складу са **чл. 2 и 21 Уговора о Европској унији**, који обавезује све институције да поштују принцип суверене једнакости држава и да политичке оцене не замењују правне процене.

Србија се, дакле, налази у положају „условљене демократије“ **без правног механизма условљавања** — где је политичка интерпретација заменила објективне индикаторе. То значи да сваки потез државе који није у складу са спољнополитичким очекивањима Запада, бива означен као „одступање од реформског пута“.

Chapter II – The Narrative of “Conditional Democracy” and the Legal Aspect of Conditioning

The concept referred to in official EU and member state documents as “*democratic conditionality*” increasingly functions, in practice, as a **political instrument of influence over Serbia’s state policy**, rather than a mechanism supporting genuine reform.

In theory, “conditional democracy” means that candidate countries receive support proportional to their compliance with European standards. In practice, however, it has evolved into a **unilateral evaluation process**, in which EU institutions themselves define what constitutes progress — and what is “backsliding.”

From the Swedish MFA documents (UD2025 series), it is evident that the phrase “*fel riktning*” (“wrong direction”) is used as a **political qualification**, without reference to any legal basis, court ruling, or monitoring report from the Council of Europe. The same terminology appears in the European Parliament Resolution 0459 and in CRTA’s September 2025 report — indicating that **these assessments are coordinated narratives, not results of independent legal evaluation**.

This creates the illusion that political qualifications equal legal facts. Serbia is repeatedly described as a state “failing to uphold democratic standards,” yet no article of law, constitutional provision, or specific case of violation is cited to substantiate that claim.

Such practice is **inconsistent with Articles 2 and 21 of the Treaty on European Union**, which oblige all institutions to respect the principle of sovereign equality and prohibit the substitution of political judgment for legal assessment.

Serbia thus finds itself under a regime of “**conditional democracy without a legal conditioning mechanism**” — where political interpretation replaces objective measurement. In this framework, any action taken by Serbia that diverges from Western geopolitical expectations is immediately labeled as “a setback in reforms.”

Поглавље III – Механизми политичког утицаја и финансијске условљености

Систем политичког утицаја на Србију у периоду 2024–2025. не заснива се на класичним облицима дипломатског притиска, већ на **комбинованом моделу финансијске, медијске и институционалне посредности**, чији је циљ да се унутрашњи политички процеси у Србији представе као предмет међународне интервенције.

1 Улога NGO сектора као посредника политичког утицаја

Организације као што су **CRTA, BIRN и Transparency Serbia** и друге, у највећој мери се финансирају из фондова Европске уније, USAID-а и шведске развојне агенције **Sida**. Ти фондови нису у себи проблематични — већ **начин на који се њихови извештаји касније користе у дипломатским документима**.

У документима шведског Министарства спољних послова (UD2025_06040 и UD2025_07115), изјаве невладиних организација цитирају се као „релевантни независни извори“, иако ниједан од тих актера нема званични статус институционалног надзора. Када CRTA, на пример, објави оцену да је Србија „у демократској кризи са европским последицама“, тај наслов постаје **референца у дипломатској преписци**, а затим и **тачка ослонца у парламентарним дебатама и резолуцијама**.

Тако се ствара утисак да су дипломатске реакције „одговор на стање у Србији“, иако је редослед догађаја обрнут: **прво се формулише политичка теза, затим се медијски и**

NGO сектор користи да је потврди, а потом се она враћа у дипломатски ток као „независна процена“.

2 Финансијски механизми и условљавање реформских фондова

Према шведском документу UD2025_09173-1, влада је 3. новембра 2025. одлучила да „преусмери део реформистичког фонда“ са државних институција Србије на организације цивилног друштва. Формулација гласи:

„Развој у Србији иде у погрешном смеру. Земља не може очекивати шведску подршку ако не испоручује реформе и развој какав очекујемо.“

Та реченица показује да се **финансијски инструмент користи као средство политичког корекционог механизма** – не на основу објективних резултата, већ на основу перцепције реформске „воље“.

Таква пракса је супротна принципу **чл. 5 Споразума о партнерству између Србије и ЕУ (2008)**, који предвиђа да се финансијска сарадња спроводи без политичке дискриминације.

3 Политичка симбиоза опозиције и дипломатског језика

У парламенту Србије, током расправе о **интерпелацији 2024/25:751**, јасно је уочљиво да **опозициони посланици користе готово исти језик као и западни званичници**: „корупција“, „недостатак реформске воље“, „ауторитарни режим“.

Те формулације потичу из европских резолуција и NGO извештаја, што показује степен идејног поравнања између спољних и унутрашњих актера.

Уместо политичког дијалога, формира се **вертикална структура утицаја** у којој спољни актери производе наратив, домаћи медији га репродукују, а опозиција га институционализује.

Таква симбиоза не само да замагљује границу између демократског активизма и политичког инструмента, већ **систематски потискује гласове који представљају институционалну Србију**.

Chapter III – Mechanisms of Political Influence and Financial Conditionality

The system of political influence over Serbia in 2024–2025 does not rely on traditional forms of diplomatic pressure but rather on a **combined model of financial, media, and institutional intermediation**, designed to frame Serbia’s internal politics as a subject of international correction.

1 The Role of NGOs as Channels of Political Mediation

Organizations such as **CRTA**, **BIRN** and **Transparency Serbia** are primarily financed by EU, USAID, and Sweden’s development agency **Sida**.

The issue does not lie in the existence of funding itself but in **how these reports are subsequently used in diplomatic correspondence.**

In Swedish MFA documents (UD2025_06040 and UD2025_07115), statements from NGOs are cited as “relevant independent sources,” despite the fact that none of these actors hold an official monitoring mandate.

When CRTA publishes a statement describing Serbia as being in a “democratic crisis with European consequences,” that headline becomes a **reference point in diplomatic communication**, and later a **citation in parliamentary debates and EU resolutions.**

This process creates the illusion that diplomatic reactions are “responses to developments in Serbia,” when in reality, the sequence is reversed: **a political thesis is formulated first, confirmed through NGO and media echo chambers, and then reintroduced into diplomacy as an ‘independent assessment’.**

2 Financial Instruments as Tools of Political Conditioning

According to the Swedish document **UD2025_09173-1**, on 3 November 2025 the government decided to “redirect reform support” from Serbian state institutions toward civil society organizations. The press statement reads:

“The development in Serbia is going in the wrong direction. A country cannot expect Swedish support if it does not deliver the reforms and progress we expect.”

This formulation demonstrates how **financial instruments are used as political correctional tools**, not on the basis of measurable results but perceived “reform will.”

Such practice is inconsistent with **Article 5 of the EU–Serbia Stabilisation and Association Agreement (2008)**, which stipulates that financial cooperation shall be conducted without political discrimination.

3 Political Symbiosis Between Opposition and Diplomatic Language

In the Serbian National Assembly debate on **Interpellation 2024/25:751**, it became evident that **opposition MPs use language nearly identical to that of Western officials** — “corruption,” “lack of reform will,” “authoritarian tendencies.”

These formulations originate in EU resolutions and NGO reports, illustrating the **alignment between external and internal political actors.**

Rather than fostering pluralistic debate, this creates a **vertical influence structure** in which external actors produce narratives, domestic media reproduce them, and opposition figures institutionalize them.

Such a structure blurs the line between democratic activism and political instrumentalization, while systematically **excluding the voice of institutional Serbia.**

Поглавље IV – Језичка симетрија и модел дипломатске реторике

Једна од најупадљивијих појава у анализираним документима јесте **понављање идентичних формулација и кључних појмова**, који функционишу као маркери политичког усклађивања.

Поређењем докумената Европског парламента (Резолуција 0459), шведског Министарства спољних послова (UD2025_09173-1), CRTA извештаја (септембар 2025) и јавних говора представника опозиције у Скупштини Србије, утврђено је да се **исти речник** користи у четири различита контекста — али увек са истом функцијом: да прикаже Србију као земљу која одступа од „европског пута“.

1 Идентичне фразе у више извора

У свим документима појављују се следећи изрази:

- *“lack of reform will”* / „недостатак реформске воље“
- *“rule of law not upheld”* / „владавина права није осигурана“
- *“democratic backsliding”* / „демократски назад“
- *“shrinking space for civil society”* / „сузавање простора за цивилно друштво“
- *“media under pressure”* / „медији под притиском“

Ниједан од ових израза не потиче из формалних правних докумената или извештаја Савета Европе, већ из **политичког речника ЕУ институција и дипломатских мисија**. У шведским документима, они се јављају у истом облику као у CRTA извештају, што показује да постоји **језичка координација**, а не случајна подударност.

2 Од медија до парламента – пут једне реченице

Анализом извора утврђено је да поједине реченице прате исти пут:

1. Прво се појаве у изјави или твиту НВО (нпр. CRTA или BIRN),
2. затим их медији (N1, Нова С) пренесу као „оцену стручњака“,
3. потом их у дипломатском извештају наводи амбасада или министарство као „извештај локалних партнера“,
4. на крају их Европски парламент користи као основу за формулацију у резолуцији.

Резултат је **затворени круг вербалног легитимитета** у коме се исте речи понављају све док не постану „чињеница“.

3 Последице језичке симетрије

Када више држава, институција и медија користе исти речник, ствара се перцепција „широког консензуса“. У стварности, тај консензус није заснован на независним изворима, већ на **рециклираним политичким тезама**.

Ово има две последице:

- прво, укида се простор за алтернативна тумачења или националне аргументе;
- друго, свака критика тог језика означава се као „пропаганда“, „дезинформација“ или „антидемократски наратив“.

Тиме се не само укида могућност дијалога, већ се **језик сам по себи претвара у инструмент политичке контроле**.

Chapter IV – Linguistic Symmetry and the Model of Diplomatic Rhetoric

One of the most striking features across the analyzed documents is the **repetition of identical formulations and key terms**, functioning as markers of political alignment.

By comparing the European Parliament Resolution 0459, the Swedish MFA documents (UD2025_09173-1), CRTA’s September 2025 report, and statements from Serbian opposition leaders in parliament, it becomes evident that **the same vocabulary** is used across four distinct contexts — always with the same purpose: to frame Serbia as a country “deviating from the European path.”

1 Identical Phrases Across Sources

The following expressions appear consistently across all sources:

- *“lack of reform will”*
- *“rule of law not upheld”*
- *“democratic backsliding”*
- *“shrinking space for civil society”*
- *“media under pressure”*

None of these terms originate from formal legal documents or Council of Europe reports — they stem from **the political lexicon of EU institutions and diplomatic missions**.

In Swedish documents, they appear in the same form and order as in CRTA’s publications, which clearly indicates **linguistic coordination**, not coincidence.

2 From Media to Parliament – The Path of a Single Sentence

Analysis shows that certain phrases follow a traceable sequence:

1. They first appear in an NGO statement or tweet (e.g. CRTA or BIRN),
2. then are quoted by media (N1, *Nova S*) as “expert assessments,”
3. next, they are cited in a diplomatic report as “local partner observations,”
4. finally, they reappear in an EU resolution or national parliamentary debate.

This creates a **closed loop of verbal legitimacy**, in which repetition itself produces perceived truth.

3 Consequences of Linguistic Symmetry

When multiple states, institutions, and media repeat the same vocabulary, it creates the perception of a “broad consensus.” In reality, that consensus rests on **recycled political theses** rather than independent assessments.

This has two key effects:

- It eliminates space for alternative interpretations or national arguments;
- Any critique of the dominant terminology is labeled as “propaganda,” “disinformation,” or “anti-democratic narrative.”

Thus, language itself becomes a **tool of political control** — shaping not only discourse but also permissible thought.

Поглавље V – Последице по суверенитет и правну позицију Републике Србије

Примена политичких, финансијских и медијских притисака под окриљем „реформске подршке“ има директне последице по **међународноправни положај Републике Србије**. Кроз анализу докумената Европског парламента, владе Шведске и појединих невладиних актера, јасно се уочава да се Србија у последње две године **дефинише не као суверена држава**, већ као *објект реформског надзора*.

1 Повреда принципа суверене једнакости

Према члану 2(1) Повеље Уједињених нација, „Организација се заснива на принципу суверене једнакости свих својих чланова“.

Међутим, систем „демократског условљавања“ који се према Србији примењује, подразумева **асиметричан односу** коме једна страна дефинише политичке стандарде, а друга је дужна да их спроводи под претњом финансијске санкције или дипломатске изолације.

Такав однос није партнерски, већ **управљачки**, што представља супротност концепту суверене једнакости.

2 Прекорачење мандата институција Европске уније

У складу са чланом 21 Уговора о Европској унији, спољна политика Уније мора почивати на принципима међународног права, поштовања суверенитета и немешања у унутрашње послове држава.

Међутим, документ **UD2025_09173-1** отворено предвиђа „преусмеравање средстава са државних институција Србије на невладине организације“, што представља **директно финансирање паралелних структура унутар друге државе**.

Овим се у пракси нарушава принцип *pacta sunt servanda* и обавезе из Споразума о стабилизацији и придруживању (члан 5), који налаже непристрасност у финансијској сарадњи.

3 Политичка условљеност као механизам ограниченог суверенитета

Комбинацијом интерпелација, резолуција и медијских притисака ствара се нови модел односа који може бити описан као „**ограничени суверенитет путем политичког условљавања**“.

Под тим моделом, држава задржава формалне институције, али јој се кроз дипломатски језик и финансијске механизме намеће обавеза да своју спољну и унутрашњу политику усклади са интересима трећих страна.

4 Контрадикција са Резолуцијом 1244 и правом на неутралност

Србија је још увек, на основу Резолуције 1244 (1999), држава призната у својим међународно утврђеним границама.

Сваки покушај да се услови њено понашање кроз прихватање „реалности на терену“ у покрајини Косово и Метохија представља **де факто суспензију важећег међународног акта Савета безбедности**.

Такво деловање није само политички притисак, већ правна повреда принципа *res inter alios acta* — јер ниједан билатерални или регионални споразум не може изменити статус дефинисан резолуцијом УН.

5 Утицај на унутрашњу стабилност

Овакви спољни модели условљавања доводе до дубоких унутрашњих подела: између институција и невладиног сектора, медија и јавности, грађана и државе.

Када спољни актери директно финансирају и медијски подржавају одређене политичке групе, унутрашњи демократски процес губи легитимитет, а **народна воља бива замењена донаторском политиком**.

Chapter V – Consequences for Serbia’s Sovereignty and Legal Status

The application of political, financial, and media pressure under the guise of “reform support” directly affects the **international legal position of the Republic of Serbia**.

Analysis of EU, Swedish, and NGO documents reveals that Serbia has, over the past two years, been increasingly defined not as a sovereign state but as an *object of reform oversight*.

1 Violation of the Principle of Sovereign Equality

Article 2(1) of the UN Charter establishes the principle of sovereign equality among all member states.

However, the “democratic conditionality” imposed on Serbia creates an **asymmetrical relationship**, where one side unilaterally defines standards and the other must comply under the threat of financial or diplomatic sanction.

This is not a partnership — it is a **managerial relationship**, contradicting the very basis of sovereignty.

2 Overreach of EU Institutional Mandates

According to Article 21 of the Treaty on European Union, the Union’s external action must respect international law, sovereignty, and non-interference in domestic affairs.

Yet, document **UD2025_09173-1** explicitly proposes “redirecting funds from Serbian state institutions to civil society organizations,” amounting to **direct funding of parallel structures within another state**.

This practice violates the principle of *pacta sunt servanda* and breaches Article 5 of the EU–Serbia Stabilisation and Association Agreement, which requires impartiality in financial cooperation.

3 Political Conditionality as a Mechanism of Limited Sovereignty

Through a combination of interpellations, resolutions, and media campaigns, a new model emerges — one that can be described as “**limited sovereignty through political conditionality**.”

Under this model, the state retains formal institutions but is compelled, through diplomatic and financial leverage, to align its policies with the interests of external actors.

4 Contradiction with UN Security Council Resolution 1244 and the Right to Neutrality

Serbia remains, under **UNSCR 1244 (1999)**, a state recognized within its international borders.

Any attempt to condition Serbia’s international or internal policy on the “recognition of realities on the ground” in Kosovo and Metohija constitutes a **de facto suspension of a binding UN Security Council act**.

Such behavior violates the principle of *res inter alios acta* — as no bilateral or regional agreement can alter the legal status established by the UN.

5 Impact on Internal Stability

External conditioning mechanisms contribute to internal polarization — between institutions and NGOs, media and citizens, the state and its people.

When foreign actors directly fund or promote specific political movements, domestic democratic legitimacy is replaced by **donor-driven governance**, eroding the principle that sovereignty emanates from the people.

СЕЛЕКТИВНИ ДИПЛОМАТСКИ ПРИТИСЦИ И НАРУШАВАЊЕ СУВЕРЕНИТЕТА СРБИЈЕ

Аналитички извештај Института „Српски Мост“

Поглавље VI – Закључак и препоруке Српског Моста

Анализа свих доступних докумената — укључујући акте Европског парламента, изјаве владе Шведске, извештаје невладиних организација и расправе у Народној скупштини — показује постојање **координисаног политичко-информационог механизма** чији је циљ условљавање унутрашње и спољне политике Републике Србије.

Србија се тим поступком не третира као суверена држава, већ као *објект реформског надзора*. Такав приступ није у складу са међународним правом нити са принципом једнакости и узајамног поштовања међу државама.

1 Закључци

- **а. Политичка условљеност** заменила је институционални дијалог. Уместо партнерства, примењује се модел притиска путем финансијских инструмената, медијских кампања и дипломатских квалификација.
- **б. Језичка и наративна симетрија** између невладиних организација, медија, опозиционих актера и европских институција ствара илузију независних извора, док се у суштини ради о циркулацији унапред припремљених теза.

- **с. Међународноправни поредак** нарушава се када политичке оцене замене правне инструменте. Примена санкција без правне основе представља преседан супротан духу сарадње.
- **д. Суверенитет и војна неутралност Србије** нису препрека европским интеграцијама — они су предуслов за њихово достојанствено спровођење.

2 Препоруке Српског Моста

Институционалне

1. Република Србија треба да затражи **званично објашњење** од институција ЕУ о правној основи мера реформске условљености.
2. Формирати **Национални регистар страних грантова** ради пуне транспарентности медијског и НВО финансирања.
3. Успоставити **стратегијску комуникацију са дијаспором** као трајни институционални механизам.

Дипломатске

4. Инсистирати на **Резолуцији 1244 (1999)** као темељу свих разговора о Косову и Метохији.
5. Увести **реципроцитет у политичкој комуникацији** — свака изјава о Србији мора бити заснована на проверљивим правним чињеницама.
6. Покренути иницијативу за **међународну експертску ревизију извештаја о „демократском назадовању“ Србије**.

Комуникацијске

7. Јачати **културу аргументоване расправе** у медијима и академским круговима.
8. Увести **образовне програме медијске писмености** у основне школе.
9. *Српски Мост* ће наставити да делује као **неутрална платформа за сарадњу институција, стручњака и дијаспоре**, у циљу заштите националних интереса и правне истине о Србији.

Завршна порука

Србија не тражи привилегије — већ **праведан и једнак однос у складу са међународним правом**.

Политички притисци су пролазни, али државни континуитет остаје.

Наша улога као дијаспоре није да делимо, већ да спајамо — да будемо мост између правде и дијалога, између Србије и света.

SELECTIVE DIPLOMATIC PRESSURES AND THE EROSION OF SERBIA'S SOVEREIGNTY

Analytical Report by the Institute “Srpski Most”

Chapter VI – Conclusion and Recommendations of Srpski Most

The comprehensive analysis of EU, Swedish, NGO, and Serbian parliamentary documents reveals a **coordinated political–informational framework** designed to condition Serbia's domestic and foreign policies.

This framework treats Serbia not as a sovereign equal but as an *object of reform supervision*, contradicting both international law and the principle of mutual respect between states.

Conclusions

- **a. Political conditionality** has replaced institutional dialogue.
- **b. Linguistic and narrative symmetry** between NGOs, media, and EU institutions creates the illusion of multiple independent sources.
- **c. The international legal framework** is undermined when political assessments replace binding legal norms.
- **d. Serbia's sovereignty and neutrality** are prerequisites — not obstacles — for European cooperation.

Recommendations of Srpski Most

Institutional

1. Formally request **legal clarification** from EU institutions on the basis for “reform conditionality.”
2. Establish a **National Registry of Foreign Grants** to ensure full transparency of NGO and media funding.
3. Strengthen **strategic communication with the diaspora** as a permanent institutional channel.

Diplomatic

4. Uphold **UNSC Resolution 1244 (1999)** as the foundation of all Kosovo-related discussions.
5. Apply **reciprocity in political communication** – every statement about Serbia must be grounded in verifiable facts.
6. Launch an **international expert review** of reports on Serbia’s alleged “democratic backsliding.”

Communicative

7. Promote **fact-based discourse** in media and academia.
8. Introduce **media literacy education** in primary schools.
9. *Srpski Most* will continue to act as a **neutral bridge** between institutions, experts, and the diaspora — defending Serbia’s national interests and legal truth.

Final Message

Serbia seeks no privilege, only **fair and equal treatment under international law**. Political pressures will fade, but the continuity of the Serbian state will endure. Our mission as the diaspora is not to divide, but to unite — to be the bridge between justice and dialogue, between Serbia and the world.

Завршна страна

Напомена:

Овај извештај је припремљен на основу званичних докумената доступних јавности у складу са шведским законом о приступу јавним актима (*Offentlighetsprincipen*), извештаја Европског парламента, као и јавних публикација међународних организација и институција Републике Србије.

Сви цитати и референце су проверени у складу са академским и правним стандардима Института Српски Мост.

Closing Page

Note:

This report was prepared on the basis of publicly available documents obtained under the Swedish *principle of public access*, official reports of the European Parliament, and verified publications of international organizations and institutions of the Republic of Serbia. All quotations and references were verified in accordance with the academic and legal standards of the Institute *Srpski Most*.

